

Vägfrågan.

Då nu den 27 nov. väghållningsskyldiga i Gotlands södra härad sammantråda till vägstämma för att besluta angående väggkassans övertagande av vägunderhållet, torde det ej vara ur vägen att framhålla några synpunkter mot den påtänkta åtgärden, synnerligast som man ivrigt sökt påverka opinionen i motsatt riktning. En så betydelsefull fråga tål väl för resten att ses från båda sidor.

Det brukar framhållas att vägarna på Gotland äro urusla, jämförda med fastlandets, och att lantbrukarna varken vilja eller kunna sköta sina vägstycken. Men den som rest litet vet att det där icke är sant. Även kapten Pallin har givit ett gott vitsord åt Gotlands vägar, och vägunderhållarna prestera ett berömvärdt arbete, vilket är mycket mer krävande än på fastlandet på grund av vägnas lösa beskaffenhet på vår kalkö. Att under den krävande betkörningstiden djupa färör plöjas, är ju ej att undra på, och den saken kan nog aldrig hjälpas. Men i stort sett äro vägarna ej så illa, och de bli bättre år från år. Att de skulle bli bättre under väggkassans ledning tror väl ingen på. En del större stråkvägar komme kanske genom oerhörda kostnader att få en fastare konsistens, men de många bivägarna bleve det väl si och så med. På klagomål från olika håll blir väl svaret: Pengarna räcka ej till, men ni ska visst få bättre vägar, bara ni betala. Så kommer skatteskruben att vridas uppåt immerfort, utan ände.

Och nu kostnaden. För södra häradet har den beräknats till cirka 135,000 kr. årligen. Det är en vacker slant. Tillsammans med norra häradet blir det över en kvarts million om året. Väggskatten kommer för en massa lantbrukare att gå till lika mycket som hela kommunalskatten och somligstädes till mer. Det förtjana de in många gånger om med annat arbete, säger man. Jag är icke säker på det. Sannerligen det är så lätt att förtjana i dessa tider, och jordbruksprodukterna överbetalas just ej. Jag tycker det är vackert så, att på de fjorton dagar eller mindre, som ägnas åt vägarna, man årligen sparar in en kvarts million för vår lilla ö. Det står så mycket vackert om sparsamhet i tidningarna i dagarna, men kanske det är bara teorier. I praktiken skall man låta millionerna rulla. Svensken är ju av naturen rundhänt.

Det sägs, att om vägarna i hela vårt land övertagas av det allmänna, kommer det årligen att sluka 40 millioner. Bilskattemedlen reducera ju summan, men ändå! Bilarnas antal uppgår väl inom kort till 100,000. Betalas 100 kr. pr bil, blir det 10 millioner. Alltså återstå 30 millioner att pressa fram. Man har vinkat här på Gotland med bilmedlen, och man har uttalat en undran, om vi ha råd att avstå dem. Visst ha vi råd till det, anser jag om man slipper villkoren. Om någon säger: Ge mig 40 kronor, så får du 10 av mig! så gör jag klokt i att avstå tian.

Apropå bilmedlen är det ju underligt, att om väggkassan övertar vägarna, då få vi av dem, eljest icke. Till en väg utanför Österport lämnas sådana medel men icke till vägen genom Mästermyr. Jag begriper mycket väl skälet, men det synes mig orättvist. Däråt lär väl dock intel vara att göra.

I dagarna skall kronoskatten betalas. I södra häradet upptager denna en väggskatt på 1.33, en ökning av 100 proc. sen i fjol, därför att väggkassan övertagit ett vägstycke till. Den, som i fjol betalte 50 kr. i väggskatt, betalar 100 i år. Det är ett varsel om vad som väntar. Men vart skall det bara hän till sist med alla odrägliga bordor?

Med ovanstående har jag velat säga: må man tänka sig för väl, innan beslut fattas om ändring i sättet för vägunderhållet! Kunde, vad ovan sagts, gendrivas, vore jag själv glad, men jag tror ej det lyckas — tyvärr.

Betänksam.